
Forskrift om egenberedskap i industrielle og håndverksmessige virksomheter - høringsforslag

Fastsatt 00.00.2011 av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap med hjemmel i lov 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) §§ 23 femte ledd og 30 jf. Justis- og politidepartementets vedtak 1. september 2003 nr 1161 Delegering av myndighet til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1 Formål

Forskriften skal sikre at industrielle og håndverksmessige virksomheter har en robust egenberedskap som forsvarlig og effektivt er i stand til å begrense de konsekvenser uønskede hendelser kan få for liv, helse, miljø og materielle verdier og å bidra til rask normalisering.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder planlegging, organisering, dimensjonering, vedlikehold og samarbeid om egenberedskap i industrielle og håndverksmessige virksomheter som gjennomsnittlig sysselsetter 40 eller flere personer i året og som er registrert i følgende næringskoder:

Næringskode	
06	Utvinning av råolje og naturgass
07	Bryting av metallholdig malm
08	Bryting og bergverksdrift ellers
09	Tjenester tilknyttet bergverksdrift og utvinning
10	Produksjon av nærings- og nytelsesmidler
11	Produksjon av drikkevarer
13	Produksjon av tekstiler
14	Produksjon av klær
16	Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler
17	Produksjon av papir og papirvarer
18.11	Trykking av aviser
18.12	Trykking ellers
18.14	Bokbinding og tilknyttede tjenester
19	Produksjon av kull- og raffinerte petroleumsprodukter
20	Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter

21	Produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater
22	Produksjon av gummi- og plastprodukter
23	Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter
24	Produksjon av metaller
25	Produksjon av metallvare, unntatt maskiner og utstyr
26	Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter
27	Produksjon av elektrisk utstyr
28	Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk, ikke nevnt annet sted
29	Produksjon av motorvogner og tilhengere
30	Produksjon av andre transportmidler
31	Produksjon av møbler
32	Annen industriproduksjon
33	Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr
38.2	Behandling og disponering av avfall
38.3	Materialgjenvinning
45.2	Vedlikehold og reparasjon av motorvogner
46.71	Engroshandel med drivstoff og brensel
52.10	Lagring
52.223	Forsyningsbaser
88.993	Arbeidstrening for ordinært arbeidsmarked
88.994	Varig tilrettelagt arbeid
96.01	Vaskeri- og renserivirksomhet

Dersom en virksomhet har flere produksjonssteder, og avstanden mellom produksjonsstedene tilsier at det er uhensiktsmessig med et operativt samarbeid om egenberedskap, regnes hvert produksjonssted som egen virksomhet.

Næringslivets sikkerhetsorganisasjon kan pålegge også andre virksomheter enn dem som omfattes av første ledd å etablere egenberedskap når dette anses nødvendig ut i fra virksomhetens risiko eller beliggenhet.

§ 3 *Definisjoner*

I forskriften menes med

- a) *egenberedskap*: ordning som sikrer at kvalifisert personell i en virksomhet er tilgjengelig for innsats på kort varsel
- b) *innsatsleder*: den som på virksomhetens vegne har ansvaret for innsatsen på skadestedet
- c) *sysselsatte*: fast eller midlertidige ansatte og innleide
- d) *uønsket hendelse*: hendelse som avviker fra det normale, og som har medført eller kan medføre tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

§ 4 *Meldeplikt*

Virksomhet som faller inn under forskriften skal sende melding til Næringslivets sikkerhetsorganisasjon. Meldingen skal inneholde virksomhetens navn og adresse,

organisasjonsnummer, næringskode, antall sysselsatte og om virksomheten skal ha forsterket egenberedskap i henhold til kapittel 3.

Kapittel 2 Egenberedskap - innsats

§ 5 *Risikovurdering*

Virksomheten skal kartlegge og vurdere risiko og på denne bakgrunn utarbeide en oversikt over hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe. Denne oversikten skal benyttes som beslutningsgrunnlag for organisering, dimensjonering og tilpasning av egenberedskapen.

Risikovurderingen skal gjennomgås jevnlig og oppdateres ved endringer som kan ha innvirkning på sannsynligheten for og konsekvensen av uønskede hendelser.

§ 6 *Organisering*

Virksomheten skal oppnevne beredskapsleder som skal ivareta de administrative oppgavene med egenberedskapen. Virksomheten plikter å gi beredskapsleder myndighet og ressurser til å utføre sine oppgaver på en forsvarlig måte. I de tilfeller der virksomheten har flere produksjonssteder, jf. § 2 andre ledd, kan disse ha felles beredskapsleder.

Egenberedskapen skal organiseres med tilstrekkelig antall innsatspersonell til å kunne ivareta førsteinnsatsen ved uønskede hendelser, jf. § 5. Innsatspersonellet skal til enhver tid være tilgjengelig i eller i umiddelbar nærhet til virksomheten. I særlige tilfeller der det er få sysselsatte tilstede og lav risiko, gjelder likevel ikke kravet om tilgjengelighet av innsatspersonell.

Organiseringen skal dokumenteres skriftlig.

§ 7 *Beredskapsplan*

Det skal utarbeides skriftlig beredskapsplan. Beredskapsplanen skal inneholde opplysninger om hvordan egenberedskapen er organisert, og beskrive:

- a) ansvar og oppgavefordeling ved innsats
- b) type alarmer, alarmeringsinstruksjoner og varslingslister
- c) handling som umiddelbart skal utføres ved alarm
- d) tilgjengelige interne og eksterne ressurser
- e) samarbeidet med nødetatene dersom dette er etablert.

Beredskapsplanen skal gjennomgås minimum en gang i året. Ved endringer som påvirker virksomhetens risiko og beredskapsbehov skal beredskapsplanen oppdateres.

§ 8 *Personlig verneutstyr*

Innsatspersonell skal ha personlig verneutstyr som gir tilstrekkelig vern mot skader under øvelse og innsats.

§ 9 *Utstyr*

Virksomheten skal ha nødvendig førstehjelpsutstyr og brannvernutstyr for å kunne håndtere uønskede hendelser som fremkommer etter risikovurdering i henhold til § 5. Utstyret skal være lett tilgjengelig for innsatspersonellet. Utstyret skal jevnlig kontrolleres og vedlikeholdes.

§ 10 *Kvalifikasjoner*

Beredskapsleder skal ha kvalifikasjoner for å kunne organisere, dimensjonere og drifte egenberedskapen i virksomheten.

Innsatspersonellet skal ha kvalifikasjoner for å kunne håndtere virksomhetens uønskede hendelser.

Dersom virksomheten organiserer egenberedskapen med innsatsleder skal denne ha kvalifikasjoner i henhold til § 16 andre ledd.

Den enkeltes kvalifikasjoner skal dokumenteres skriftlig.

§ 11 *Samordning av egenberedskap*

Dersom konsekvensene av en uønsket hendelse kan påvirke annen virksomhet som er pliktig til å etablere egenberedskap etter denne forskriften, skal virksomhetenes egenberedskap samordnes. Samordningen skal minimum omfatte varsling og evakuering og skal avtales skriftlig.

§ 12 *Øvelser*

Innsatspersonellet skal minst hver sjettede måned øve i å håndtere uønskede hendelser, jf. § 5.

Den enkelte øvelse skal planlegges og evalueres. Evalueringen skal dokumenteres skriftlig og skal minst inneholde opplysninger om tema og tidspunkt for øvelsen, hvem som deltok og eventuelle forbedringstiltak.

Kapittel 3 Forsterket egenberedskap

§ 13 *Virksomheter med potensial for hendelser med alvorlige konsekvenser*

Dersom uønskede hendelser kan få én eller flere av følgende konsekvenser, må virksomheten i tillegg til kravene i kapittel 2, også etterleve kravene i kapittel 3:

- a) alvorlige personskader
- b) evakuering av personer utenfor bedriften
- c) betydelige og langvarige miljøskader
- d) betydelige materielle skader
- e) materielle skader utenfor virksomheten.

Næringslivets sikkerhetsorganisasjon kan pålegge virksomhet å etablere egenberedskap i henhold til kapittel 3.

§ 14 *Forsterket egenberedskap*

Virksomhet med potensial for hendelser med alvorlige konsekvenser, jf. § 13, skal organisere egenberedskapen med redningsstab og én eller flere innsatsledere. Redningsstaben skal bistå innsatsleder og ha det overordnede ansvar for håndtering av uønskede hendelser og normalisering. Når det er behov for bistand til avsperring, sikring av skadested og mottak av nødetatene, skal virksomheten organisere egenberedskapen med ordens- og sikringstjeneste.

Virksomheten skal i tillegg forsterke egenberedskapen med ett eller flere av følgende fagområder:

- a) førstehjelp
- b) brannvern
- c) kjemikalievern
- d) kjemikaliedykking
- e) røykdykking.

De uønskede hendelsene, jf. § 5, skal benyttes som beslutningsgrunnlag for forsterkningen. Virksomheten skal vurdere behovet for ytterligere forsterkning av egenberedskapen og eventuelt gjennomføre nødvendige tiltak.

Organiseringen skal dokumenteres skriftlig.

§ 15 *Utstyr*

Redningsstaben, innsatspersonellet samt ordens- og sikringstjenesten skal disponere tilstrekkelig og tilfredsstillende utstyr for å kunne håndtere uønskede hendelser som fremkommer etter risikovurdering i henhold til § 5.

Virksomheten skal tilpasse utstyret til nødetatenes utstyr når dette er nødvendig for å sikre forsvarlig innsats.

Det skal føres oversikt over tilgjengelig utstyr.

§ 16 *Kvalifikasjoner*

Personell i redningsstab skal ha nødvendige kvalifikasjoner for å kunne ivareta det overordnede ansvaret for håndtering av uønskede hendelser. Redningsstaben skal ha god kunnskap om beredskapsplanen og virksomhetens uønskede hendelser.

Innsatsleder skal ha god kunnskap om beredskapsplanen og ha kvalifikasjoner i å lede eget innsatspersonell og kunne samarbeide med nødetatene.

Personell i ordens- og sikringstjenesten skal ha kvalifikasjoner for å kunne avsperre og bidra til sikring av skadested.

Ved forsterket egenberedskap etter § 14 stilles følgende krav:

- a) Innsatspersonell ved forsterket førstehjelp skal ha kvalifikasjoner til å håndtere personskader som kan inntreffe.
- b) Innsatspersonell ved forsterket brannvern skal ha kvalifikasjoner til å håndtere branner som kan oppstå.
- c) Innsatspersonell i kjemikalievern skal ha kvalifikasjoner for å håndtere hendelser med kjemikalier som ikke innebærer behov for kjemikalieverndrakt og pusteluft.
- d) Innsatspersonell som er kjemikaliedykkere skal tilfredsstillende gjeldende helsekrav og ha tilfredsstillende kvalifikasjoner.
- e) Innsatspersonell som er røykdykkere skal tilfredsstillende gjeldende helsekrav og ha tilfredsstillende kvalifikasjoner.

Den enkeltes kvalifikasjoner skal dokumenteres skriftlig.

§ 17 *Øvelser*

Innsatsleder og innsatspersonell skal øve minst hver tredje måned for å sikre forsvarlig håndtering av virksomhetens uønskede hendelser, jf. § 5.

Personell i redningsstab samt ordens- og sikringstjeneste skal øve på de oppgavene de kan bli stilt overfor.

Den enkelte øvelse skal planlegges og evalueres. Evalueringen skal dokumenteres skriftlig og skal minst inneholde opplysninger om tema og tidspunkt for øvelsen, hvem som deltok og eventuelle forbedringstiltak.

Kapittel 4 Avsluttende bestemmelser

§ 18 *Tilsyn*

Næringslivets sikkerhetsorganisasjon fører tilsyn med at kravene i forskriften blir oppfylt.

§ 19 *Rapportering*

Virksomhet som faller inn under forskriften plikter å rapportere om egenberedskapstiltak når Næringslivets sikkerhetsorganisasjon ber om det.

§ 20 *Dispensasjon*

Næringslivets sikkerhetsorganisasjon kan dispensere fra bestemmelsene i forskriften når det foreligger særlige grunner og forutsatt at det ikke strider mot internasjonale avtaler som Norge har inngått.

§ 21 *Klage*

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap er klageinstans for vedtak fattet av Næringslivets sikkerhetsorganisasjon.

§ 22 *Avgift*

Virksomhet som faller inn under forskriften kan pålegges å betale en årlig avgift til dekning av utgifter som Næringslivets sikkerhetsorganisasjon har med å organisere og føre tilsyn med egenberedskapen. Avgiften kan differensieres i forhold til virksomhetenes risiko.

§ 23 *Reaksjonsmidler*

Ved overtredelse av forskriften eller vedtak truffet i medhold av forskriften gjelder bestemmelsene i sivilbeskyttelsesloven §§ 34 – 35.

§ 24 *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012.

Fra samme tid oppheves forskrift 29. november 1996 om egenbeskyttelsestiltak ved industrielle bedrifter mv. og tilhørende retningslinjer.

Ved ikrafttredelse bortfaller vedtak gitt med hjemmel i forskrift 29. november 1996 om egenbeskyttelsestiltak ved industrielle bedrifter mv. og tilhørende retningslinjer.